

Міністерство освіти і науки України
Управління науки і освіти Дніпропетровської обласної
державної адміністрації

Симетрична витинанка „Пісня рідного краю”

Урок декоративно — прикладного мистецтва
у 7 класі
Чорнявщинської СЗШ
вчитель Папуша Т.В.

с. Чорнявщина

**ТЕМА УРОКУ : ВИТИНАНКА . СИМЕТРИЧНА ВИТИНАНКА .
КОМПОЗИЦІЯ „ПІСНЯ РІДНОГО КРАЮ”**

МЕТА УРОКУ : поглибити знання про види декоративно-прикладного мистецтва , відродити забуте народне витинальне мистецтво , закріпити навички побудови декоративної композиції симетричної витинанки , розвивати фантазію і композиційні засоби виразності, виховувати інтерес до цінностей українського народного мистецтва .

ТИП УРОКУ : робота в групах

ОБЛАДНАННЯ : зразки витинанок , роботи вчителя , ілюстрації до українських народних пісень , кольоровий папір , клей , картон , простий олівець .

ХІД УРОКУ :

I . Організаційний момент .

II . Повідомлення теми і мети уроку .

III . Вивчення нового матеріалу

1 . Бесіда

Розгляньмо ось ці картини . Це ілюстрації до українських народних пісень „Несе Галя воду”, „Ой , дубе , мій дубе”, „Мала мати одну дочку” та інші .

Сподобались вони вам ?

Як ви думаєте , вони намальовані чи зроблені з паперу ?

Ці ілюстрації витнуті з паперу . Отже витинанка .

2 . Що таке витинанка ?

Мозковий штурм . Дати визначення .

(Діти відповідають)

3 . Бувальщина . Розповідь вчителя .

Я вам розповім одну бувальщину , яку повідала мені моя бабуся . В їхньому селі жила неперевершена майстриня витинанки та виготовлення паперових квітів тітка Ліна . Напередодні Великодня до неї завітали три молодиці , благаючи витнути їм паперові прикраси до свята в їхні вибілені домівки . Тітка Ліна спробувала відмовитись , бо роботи було багато : тісто сходило на паски , в городі треба було докопати та скотину попорати . Але молодиці не вгавали . Вони таки впросили тітку Ліну , а натомість усю роботу хатню згодились переробити . З радістю вручили тітці тонкий папір , який придбали в Липовці на ярмарку і заходились роботу за неї робити . І пасок напекли , і город докопали , і худобу попорали . А майстриня тим часом повитинала їм гарні фіраночки на вікна , мережки – стрічки на божницю та до мисника , з кольорового паперу півнів на піч та хрести і зірки на сволок хати . Задоволені молодиці подякували їй і поспішили додому , щоб почіпляти прикраси .

ЗАПИТАННЯ КЛАСУ

Який висновок можна зробити , послухавши цю бувальщину ?

Слово вчителя

Отже , в селах дуже цінувалась творчість жінок-майстринь , а прості паперові витинанки були прикрасою житла українських селян .

Давайте з вами в уяві перегорнемо ще одну сторінку із книги життя українського народу та дізнаємось про історію виникнення витинанки в Україні . А допоможуть нам у цьому ЮНІ ІСТОРИКИ

ПОВІДОМЛЕННЯ УЧНІВ-ІСТОРИКІВ

4 . Вчитель

Діти , давайте подякуємо нашим юним історикам за цікаву розповідь про витинанки .

А тепер подивіться уважно на ці ніжні витинанки , які я розмістила на дошці , і прислухайтесь .(Тихо заграла музика „Білий сніг”)

Чуєте , як вони шелестять ? Я підслухала , про що вони шелестять , і склала вірш :

Ми легкі ніжні витинанки ,
З паперу вирізані всі ,
Немов відтворення серпанку ,
Зразки чудової краси .

Прозорі , круглі , мов сніжинки ,
Легкі , як подих вітерця ,
І невагомі , як пушинки ,
Усім зворушуєм серця ,

Ажурні , витончені стрічки ,
Барвисті півні та квітки ,
На вікна клеять та полички ,
На сволок – хрест святий , зірки .

Ми будем раді за вас , діти ,
Хто вміє вправно витинати ,
Нас на папері розмістити
І в композиції складати .

Ми – симетричні візерунки ,
І ми – мережені стрічки ,
Картинки легкі , як поцілунки ,
Прийшли сюди через віки .

5 . ГРА „ПРИДУМАЙ НАЗВУ ДО ВИТИНАНКИ”

(з попутною бесідою)

Кожна витинанка повинна мати свою назву . Давайте спробуємо назвати ось ці витинанки .

На цій зображено коней . Як би ви її назвали ? („Бігли коні через степ”, „Табун”, „Забіг рисаків” тощо)

А може , ви знаєте пісеньки чи прислів'я про коней ? („Гладь коня вівсом , а не батоном”, пісенька-гра „Гойда , гойда , гойдаша , де кобила , там лоша...”)

Наступна витинанка – із зображенням півника . Як ми її назвемо? І що ви знаєте про півника? („Ку-ку-рі-ку , півнику!”, пісенька „Два півники , два півники горох молотили”, загадка „Хто співає на паркані у червоному жупані?”)

Далі спробуємо назвати витинанку ,на якій буяють квіти та гойдаються дерева , а між ними походить зозуля . („Купальський танок”, „А ми кривого танцю йдем”.)

Гарні назви вмієте придумувати . Молодці .

А тепер подивіться ,ось перед вами у чарівних футлярчиках лежать чарівні ножиці . Вони не люблять , щоб з ними поводитися погано , бо можна вколоти чи порізатися . А які правила техніки безпеки ви знаєте ?

ІНСТРУКТАЖ З ТЕХНІКИ БЕЗПЕКИ

Тож ножиці чекають , щоб разом з умільцями гарних витинанок зробити чудеса. А хто ці умільці гарних витинанок ? Ось послухайте хто :

Блищать у ножицях кружальця ,
Приваблюють до себе пальці .
Ті пальчики талановиті ,
Рухливі , дружні ,працьовиті .
Вони охочі до складанок ,
Умільці гарних витинанок .

ІV . Практична робота .

РОБОТА В ГРУПАХ . ГРА „СПІЛЬНИЙ ПРОЕКТ”

Учитель об’єднує учнів у групи по три чоловіки , кожна отримує завдання – створити композицію витинанки до певної української народної пісні .

Керівник групи надає слово члену групи , який виносить на обговорення свою пропозицію . Кожну пропозицію обговорюють і виконують окремо . Робота розподіляється між членами групи .

ІНСТРУКТАЖ ВЧИТЕЛЯ ДО РОБОТИ

Ви вже знаєте як виготовляти стрічкову витинанку , сніжинку .

Сьогодні ваше завдання ускладниться . Спробуємо зробити симетричну витинанку . Папір для цього складаємо удвоє . Біля згину малюємо пів вази , наприклад , з неї виходить стебельце з листочками і зверху пів квіточки . Витинаємо і розкладаємо . Отримуємо вазу з квітами . Таким чином складаємо композицію до даної пісні .

У . Закріплення нових знань і вмінь .

Тренінг „Питання – відповідь”

УІ . Підсумок уроку

Витинанка в сьогоднішні дні прикрашає інтер’єри житлових будинків ; нею ілюструють літературні твори ; в класі можна оформити витинанкою портрети письменників , закладини в книжки ; прикрасити обкладинки книжок , зошитів , папок ; оформити листівку до свята .

Вчитель аналізує й оцінює кращі роботи .